

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wprowadzenia zmian oraz dotychczasowy stan prawny

Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw wprowadza zmiany w:

- 1) ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach rodzinnych”;
- 2) ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 i 1448), zwanej dalej „ustawą – Prawo o ruchu drogowym”;
- 3) ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych”;
- 4) ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1376, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawo bankowe”;
- 5) ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”;
- 6) ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 i 1548), zwanej dalej „ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”;
- 7) ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1450), zwanej dalej „ustawą o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych”;
- 8) ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. poz. 567), zwanej dalej „ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów”.

Zmiany dotyczą m.in. usprawnienia procesu wnioskowania, ustalania i przyznawania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej poprzez modyfikacje w zakresie działań wykonywanych przez organy uczestniczące w procesie przyznawania tych świadczeń. Zmiany umożliwią również podniesienie jakości działań wykonywanych przez organy uczestniczące w procesie orzekania o niepełnosprawności.

I. Zmiany w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

Projektowane zmiany polegają na:

1) umożliwieniu korzystania z danych gromadzonych w rejestrach utworzonych przez ministra właściwego do spraw rodziny oraz ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego przez organy publiczne realizujące ustawę o świadczeniach rodzinnych, ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę o pomocy społecznej oraz o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, z uwagi na potrzebę m.in. weryfikacji danych beneficjentów ubiegających się i pobierających świadczenia. Organy właściwe i samorządy województw będą mogły przetwarzać informacje również z obszaru świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, pomocy społecznej oraz systemu EKSMOoN (Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności) w celu weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o świadczenia rodzinne lub odpowiednio o świadczenia z funduszu alimentacyjnego czy pomocy społecznej oraz członków ich rodzin w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z przedmiotowych ustaw.

W obecnie obowiązującym stanie prawnym nie ma przepisów, które umożliwiałyby korzystanie przez organy właściwe z danych gromadzonych w rejestrach centralnych i systemach dziedzinowych. Takie dane są pozyskiwane z systemów dziedzinowych i przechowywane w rejestrze centralnym przez ministra właściwego ds. rodziny i ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego jedynie w celach statystycznych i są one odpersonalizowane, co uniemożliwia zidentyfikowanie konkretnego beneficjenta i pozyskanie niezbędnych informacji.

2) z informatyzowaniu działań w zakresie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Projekt ma na celu umożliwienie załatwienia sprawy przez obywatela przez Internet (złożenie wniosku i oświadczenia). Możliwość składania dokumentów w formie elektronicznej została przewidziana dla wszystkich dokumentów, dla których istnieje możliwość elektronicznej komunikacji między systemami i których uwierzytelnienie jest możliwe na poziomie osoby je wysyłającej. Wiązać się to będzie z faktem, że procedura ta w części przypadków, polegająca na złożeniu wniosku, a następnie uzyskaniu przez organ niezbędnych informacji (zaświadczeń, oświadczeń i innych dokumentów) oraz wydaniu i dostarczeniu stronie decyzji, będzie w pełni z informatyzowana i w całości będzie mogła odbywać się w formie elektronicznej (dotyczy to m.in. postępowania w zakresie świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności, np. zasiłków pielęgnacyjnych oraz świadczeń pielęgnacyjnych). Po wprowadzeniu proponowanych zmian cały proces ubiegania się o

świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego będzie możliwy do zrealizowania m.in. za pośrednictwem platformy informacyjno-usługowej. Dokumenty składane przez osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego będą mogły zostać uwierzytelnione za pomocą bezpiecznego podpisu elektronicznego, profilu zaufanego ePUAP oraz specjalnej procedury umożliwiającej identyfikację poprzez dane personalne identyfikujące wnioskodawcę oraz numer ostatniej decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych lub świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Aktualnie przedmiotowe ustawy nie przewidują rozwiązań, na podstawie których osoby ubiegające się o świadczenia mogą złożyć wniosek i oświadczenia w formie elektronicznej i uwierzytelnić je za pomocą bezpiecznego podpisu elektronicznego, profilu zaufanego ePUAP albo specjalnej procedury umożliwiającej identyfikację poprzez dane personalne identyfikujące wnioskodawcę oraz numer ostatniej decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych lub świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Nie zostały również dotychczas określone elektroniczne wzory wniosków i oświadczeń.

3) pozyskiwaniu informacji niezbędnych do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w formie elektronicznej bezpośrednio na poziomie organ – organ i zwolnieniu jednocześnie z takiego obowiązku beneficjentów. Organ właściwy realizujący świadczenia rodzinne lub świadczenia z funduszu alimentacyjnego będzie zobowiązany samodzielnie, w zależności od możliwości w formie papierowej lub elektronicznej, pozyskać dane od innych organów realizujących zadania publiczne w zakresie m.in. sytuacji dochodowej, niepełnosprawności, składek na ubezpieczenie zdrowotne, a także dane, które będą organowi znane z urzędu, m.in. te zgromadzone w systemie Replika PESEL. Projektowane zmiany mają więc na celu likwidację barier administracyjnych w stosunku do obywateli, polegającą na zwolnieniu ich z konieczności pozyskiwania od różnych organów szeregu zaświadczeń i informacji, a następnie przedstawiania ich organowi właściwemu. W ramach tego procesu wnioskodawca będzie miał możliwość oświadczenia o niektórych okolicznościach mających wpływ na prawo do świadczenia, natomiast pozostałe informacje będą pobierane bezpośrednio z systemów zewnętrznych gestorów tych danych. Pozwoli to na zmniejszenie obciążeń pracy instytucji publicznych ze względu na brak konieczności wystawiania stosownych zaświadczeń potrzebnych w trakcie ubiegania się o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Obecnie osoby ubiegające się o świadczenia zobowiązane są do pozyskiwania od różnych organów szeregu zaświadczeń i informacji, a następnie przedstawiania ich organowi właściwemu np. w zakresie dochodów - z urzędów skarbowych, składek na ubezpieczenie zdrowotne - od organów emerytalno-rentowych oraz orzeczeń o niepełnosprawności.

Projektowana ustawa ma na celu zmniejszenie biurokracji w stosunku do instytucji publicznych i barier administracyjnych w stosunku do obywateli, a co za tym idzie również zmniejszenie kosztów związanych z realizacją zadań publicznych, poprzez wprowadzenie regulacji, które pozwolą na funkcjonowanie produktów projektu „Emp@tia – Platforma komunikacyjna obszaru Zabezpieczenia Społecznego”, takich jak np.: platforma informacyjno-usługowa (PIU) – za pomocą której udostępniane będą usługi wymiany informacji zarówno użytkownikom zewnętrznym, jak i wewnętrznym, co umożliwi m.in. wymianę informacji pomiędzy obywatelami a pracownikami samorządów, w tym składanie wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

II. Zmiany w ustawie Prawo o ruchu drogowym:

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 5 ust. 3b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, organ właściwy dłużnika jest zobowiązany, w momencie gdy decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, skierować do starosty wniosek o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. W konsekwencji, organ właściwy dłużnika, nie mając możliwości sprawdzenia, czy konkretny dłużnik alimentacyjny posiada prawo jazdy, kieruje wniosek do starosty również w przypadku, gdy dłużnik nie ma uprawnienia do kierowania pojazdami. Z tego względu, niezbędne jest upoważnienie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego, jako organu właściwego dłużnika, do bezpłatnego wglądu do centralnej ewidencji kierowców - bazy danych gromadzącej dane i informacje o osobach posiadających uprawnienia do kierowania pojazdami, jak również o osobach nieposiadających uprawnień, w stosunku do których orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. Pozwoli to na weryfikację tego uprawnienia przez organ właściwy dłużnika oraz uniknięcie podejmowania dalszych, zbędnych działań zarówno przez ten organ, jak i starostę.

III. Zmiany w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

W obowiązującym stanie prawnym powiatowe i wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności - z wyjątkiem możliwości żądania od właściwych organów rentowych udostępnienia kopii orzeczeń w przypadku wydawania orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień stosownie do art. 5a ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej społecznej

oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - nie mają możliwości pozyskiwania od innych podmiotów informacji na temat sytuacji społecznej i zawodowej osób ubiegających się o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności w zakresie, w jakim jest to niezbędne do ustalenia statusu osoby wnioskującej jako osoby niepełnosprawnej. Z tego względu niezbędne jest umożliwienie zespołom orzekającym pozyskiwania danych o sytuacji zawodowej i społecznej osób, które złożyły wniosek o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności w drodze elektronicznej wymiany informacji. Wpłyne to pozytywnie na proces gromadzenia materiału dowodowego w sprawach wszystkich tych osób ubiegających się o wydanie orzeczenia, które przekazywały innym podmiotom realizującym zadania publiczne informacje o swojej sytuacji społecznej i zawodowej, a tym samym ułatwi realizację podstawowej zasady postępowania administracyjnego, a mianowicie zasady prawdy obiektywnej. Pozyskane dane gromadzone będą w systemie EKSMOoN.

Obecnie przepisy ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie przewidują możliwości udostępniania żadnych danych z systemu EKSMOoN. Z tego względu organy przyznające świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i świadczenia z pomocy społecznej są zobligowane w pierwszej kolejności do pozyskiwania informacji o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności od osoby zainteresowanej, a w przypadku świadczeń z pomocy społecznej dodatkowo od zespołów orzekających. W każdym jednak przypadku następuje to w formie pisemnej, co wpływa na długość prowadzonego postępowania, jak też konieczność żądania od strony przedstawienia stosownego materiału dowodowego. Z tego względu konieczne jest umożliwienie dostępu do danych zgromadzonych w systemie EKSMOoN podmiotom realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w celu jakim jest to niezbędne do weryfikacji statusu wnioskodawcy tej pomocy jako osoby niepełnosprawnej i wyłącznie w zakresie, w jakim dane te stanowią kryterium przyznania konkretnego świadczenia.

IV. Zmiany w ustawie o pomocy społecznej:

Projektowane zmiany polegają na:

1) wprowadzeniu zasady, że sprawozdawczość z realizacji ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej będzie sporządzana i przekazywana przez samorządy wojewodom oraz przez wojewodów ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego tylko w formie dokumentu elektronicznego. Obecnie odbywa się to w formie elektronicznej i papierowej. Rozwiązanie to przyspieszy proces zbierania sprawozdań, spowoduje

ograniczenie kosztów wydruku oraz przesłania wersji papierowej każdego sprawozdania z każdej jednostki do wydziałów polityki społecznej, a następnie do Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

2) dodaniu nowych przepisów dotyczących funkcjonowania rejestru centralnego prowadzonego przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, o którym mowa w art. 23 ust. 4a ww. ustawy. W obecnie obowiązującym stanie prawnym nie ma przepisów, które umożliwiłyby korzystanie z danych gromadzonych w rejestrach centralnych i systemach dziedzinowych. Takie dane są pozyskiwane z systemów dziedzinowych i przechowywane w rejestrze centralnym przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego jedynie w celach statystycznych i są one odpersonalizowane, co uniemożliwia zidentyfikowanie konkretnego beneficjenta i pozyskanie niezbędnych informacji. Zaproponowane zmiany dadzą możliwość gromadzenia części danych w formie niezanimizowanej w celu umożliwienia określonym organom i podmiotom weryfikacji danych w ramach realizacji świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Zaproponowana zmiana ma na celu usprawnienie procedury weryfikacji uprawnienia do świadczeń oraz eliminacji przypadków wyłudzenia świadczeń w kilku miejscach jednocześnie.

3) rozszerzeniu katalogu podmiotów, od których można pozyskiwać niezbędne informacje w sprawach świadczeń z pomocy społecznej oraz rozszerzeniu celu pozyskiwania danych.

W obecnie obowiązującym stanie prawnym w postępowaniu w sprawie przyznania świadczeń z pomocy społecznej pracownik socjalny korzysta z uprawnienia, jakim jest możliwość wystąpienia do organów państwowych i innych instytucji z wnioskiem o udzielenie informacji. Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej sądy, organy i jednostki organizacyjne są obowiązane niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, udostępnić lub udzielić na wniosek pracownika socjalnego odpowiednich informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej. Zgodnie zaś z ust. 2 udostępnienie informacji gromadzonych przez publiczne służby zatrudnienia, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej odbywa się na zasadach określonych w art. 4 ust. 6 i art. 33 ust. 6-9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.).

W związku ze zmianami jakie nastąpiły w 2011 r. w ustawie o pomocy społecznej polegającymi na częściowym zastąpieniu w postępowaniu w sprawach z zakresu pomocy społecznej zaświadczeń na oświadczenia osób ubiegających się o świadczenia, zachodzi

konieczność zweryfikowania zakresu podmiotów, od których pomoc społeczna może pozyskiwać informacje niezbędne w celu ustalenia uprawnienia do świadczeń.

Zmiana polegała na rozszerzeniu podmiotów, od których można pozyskiwać niezbędne informacje o: jednostki sektora finansów publicznych, w tym sądy, Policję, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i organy administracji publicznej, a także kuratorów sądowych, banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, pracodawców, podmioty wykonujące działalność leczniczą, przedszkola, szkoły, placówki, poradnie i ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 1–7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Zaproponowana zmiana da możliwość pozyskiwania określonych informacji również w przypadkach wątpliwości co do informacji uzyskanych poprzez składane przez osoby oświadczenia.

Ponadto proponuje się doprecyzowanie celu pozyskiwania informacji o przypadki związane z ustalaniem wysokości odpłatności, wysokości świadczeń z pomocy społecznej, a także weryfikacji uprawnienia i wysokości świadczeń i odpłatności w pomocy społecznej. Zaproponowane zmiany mają na celu usprawnienie sposobu pozyskiwania danych niezbędnych do ustalenia uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej oraz ich weryfikacji. Zmiany powinny przyczynić się do skrócenia procesu wymiany niezbędnych informacji, a co za tym idzie do skrócenia prowadzonych postępowań w sprawach przyznania świadczeń z pomocy społecznej oraz ich weryfikacji. Ponadto zmiany powinny przyczynić się do zmniejszenia ilości przypadków wyłudzeń świadczeń z pomocy społecznej w przypadkach, w których osoby składają fałszywe oświadczenia lub próbują uzyskać świadczenia z pomocy społecznej w kilku miejscach w tym samym czasie.

4) wprowadzeniu możliwości i uregulowaniu zasad przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego za pomocą elektronicznego kwestionariusza tego wywiadu. W obecnym stanie prawnym istnieje możliwość przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego jedynie w formie papierowej.

Wprowadzenie możliwości i uregulowanie zasad przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego za pomocą elektronicznego kwestionariusza tego wywiadu ma usprawnić pracę pracownika socjalnego i wyeliminować konieczność ręcznego przenoszenia danych z wywiadu papierowego do systemu komputerowego w ośrodku pomocy społecznej.

Wprowadzenie takiego rozwiązania powinno wpłynąć na efektywność pracy

pracownika socjalnego m.in. poprzez możliwość przeznaczenia zaoszczędzonego czasu pracy np. na pracę socjalną z osobami.

V. Zmiany w ustawie Prawo bankowe i w ustawie o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych:

Zaproponowane zmiany wynikają z uszczegółowienia katalogu podmiotów zawartego w art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w którym wymienione zostały banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe jako podmioty, które zobowiązane są do udzielania określonych informacji. Zaproponowane zmiany polegają na dodaniu kierownika ośrodka pomocy społecznej i pracownika socjalnego do katalogu podmiotów, którym bank/kasa ma obowiązek udzielenia informacji stanowiących tajemnicę bankową, oraz na określeniu zakresu informacji, które mogą być udzielone, tj. informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej, dla ustalenia wysokości odpłatności za świadczenia z pomocy społecznej lub dla weryfikacji uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, wysokości tych świadczeń lub odpłatności za te świadczenia. W chwili obecnej w postępowaniach w sprawach pomocy społecznej kierownicy ośrodków pomocy społecznej nie mają żadnych instrumentów prawnych umożliwiających weryfikację składanych przez osoby oświadczeń majątkowych. Zaproponowana zmiana ma umożliwić np. w przypadku wystąpienia wątpliwości co do składanych oświadczeń majątkowych, ich weryfikację również poprzez pozyskane danych z banków czy spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

VI. Zmiany w ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów:

Z uwagi na konieczność umożliwienia pozyskiwania danych przez organy centralne do celów sprawozdawczych i statystycznych, a także racjonalnego planowania wydatków budżetu państwa w zakresie zasiłków dla opiekunów należy wprowadzić rozwiązanie, zgodnie z którym organy właściwe realizujące ustawę o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów będą przekazywać za pomocą programów teleinformatycznych sprawozdania z realizacji zadań wynikających z tej ustawy. Dlatego też proponuje się dodanie w przedmiotowej ustawie przepisu, na podstawie którego organy te sporządzają i przekazują, za pośrednictwem wojewody, ministrowi właściwemu do spraw rodziny sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu zasiłków dla opiekunów, za pomocą systemów teleinformatycznych, wykorzystywanych do przekazywania sprawozdań z zakresu świadczeń rodzinnych.

W związku z powyższym niezbędne będzie upoważnienie ministra właściwego do spraw rodziny do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru i sposobu sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu zasiłków dla opiekunów oraz terminów i sposobu ich przedstawiania, uwzględniając przy tym potrzebę zapewnienia kompletności i jednolitości informacji przekazywanych przez podmioty realizujące ustawę oraz zapewnienie skutecznej realizacji zadań z zakresu zasiłków dla opiekunów finansowanych z budżetu państwa oraz budżetów gmin.

2. Różnica między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

I. Ustawa o świadczeniach rodzinnych oraz ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

- 1) Zarówno w przypadku świadczeń rodzinnych jak i świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostanie wprowadzona możliwość składania wniosków wraz z załącznikami przez Internet.
- 2) Organy realizujące świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego będą miały obowiązek samodzielnego uzyskania od organów podatkowych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych określonych w ustawie informacji i dokumentów niezbędnych do wydania decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych oraz decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- 3) Zmienione zostaną regulacje dotyczące rejestrów centralnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rodziny w zakresie świadczeń rodzinnych oraz w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego:
 - a) rozszerzony zostanie katalog informacji zbieranych w rejestrze centralnym podczas realizacji świadczeń rodzinnych o informacje dotyczące organu, do którego złożono wnioski, daty złożenia wniosku, organu, który przyznał świadczenie, daty wydania decyzji przyznającej świadczenie, numeru tej decyzji oraz okresu, na który świadczenie zostało przyznane; takie same zmiany zostaną wprowadzone w rejestrze centralnym prowadzonym przez ministra właściwego do spraw rodziny w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - b) informacje zawarte w ww. rejestrach centralnych będą udostępniane określonym w ustawie organom administracji publicznej i innym podmiotom w celu weryfikacji danych osobowych w ramach realizacji świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń z pomocy społecznej oraz orzecznictwa o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,

- c) informacje zawarte w ww. rejestrach centralnych będą przechowywane przez określony czas, po którego upływie będzie obowiązek ich usunięcia z tych rejestrów; obowiązek usunięcia informacji po upływie określonego okresu będą miały również podmioty, którym informacje zawarte w rejestrach zostały udostępnione.
- 4) Ponadto w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zostanie zmieniony organ upoważniony do wydania rozporządzeń, o których mowa w art. 4 ust. 5 oraz art. 15 ust. 10 tej ustawy. Zgodnie z zakresami działań administracji rządowej właściwy w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest minister właściwy do spraw rodziny, a nie minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego. Tego rodzaju zmiana przepisów upoważniających nie powoduje utraty mocy obowiązującej aktów wykonawczych.

II. Ustawa Prawo o ruchu drogowym:

- 1) Do katalogu podmiotów, którym udostępnia się dane lub informacje zgromadzone w centralnej ewidencji pojazdów zostanie dodany kierownik ośrodka pomocy społecznej i pracownik socjalny. W ramach prowadzonych postępowań o świadczenia z pomocy społecznej ośrodki pomocy społecznej potrzebują ustalić m. in. sytuację dochodową i majątkową osoby lub rodziny ubiegających się o pomoc albo korzystających z pomocy. W tym celu występują na podstawie art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.) do różnych organów i instytucji z wnioskiem o udzielenie odpowiednich informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej. Występując do centralnej ewidencji pojazdów ośrodek pomocy społecznej ponosi odpłatność za udzielenie informacji, czy osoba ubiegająca się o pomoc lub korzystająca z pomocy społecznej posiada pojazd. Po wprowadzeniu proponowanej zmiany udostępnienie ośrodkowi danych lub informacji zgromadzonych w centralnej ewidencji pojazdów odbywać się będzie nieodpłatnie.
- 2) Do katalogu podmiotów, którym udostępnia się dane z centralnej ewidencji kierowców zostanie dodany organ właściwy dłużnika, o którym mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zmiana ta ma związek z art. 5 ust. 3b ww. ustawy, który również jest nowelizowany i z którego w obecnym stanie prawnym wynika m. in., że organ właściwy dłużnika kieruje do starosty wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna. Po wprowadzeniu zmian organ właściwy

dłużnika będzie występował do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego dopiero wtedy gdy otrzyma z centralnej ewidencji kierowców informację, że dłużnik ma prawo jazdy.

III. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

- 1) Wprowadzone zostaną nowe regulacje, na podstawie których powiatowe i wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności będą mogły korzystać z określonych w ustawie danych dotyczących osób, które złożyły wniosek o ustalenie niepełnosprawności albo o ustalenie stopnia niepełnosprawności, gromadzonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, organy emerytalne, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r. poz. 667, z późn. zm.), wojskowe organy emerytalne oraz publiczne służby zatrudnienia.
- 2) Dodane zostaną nowe regulacje, na podstawie których dane gromadzone w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności będą udostępniane, jeżeli stanowią kryterium przyznania świadczenia, określonym w ustawie organom i podmiotom w celu weryfikacji danych osobowych w ramach realizacji świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i świadczeń z pomocy społecznej.

IV. Ustawa o pomocy społecznej:

- 1) Dodane zostaną nowe przepisy dotyczące funkcjonowania rejestru centralnego prowadzonego przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, o którym mowa w art. 23 ust. 4a ww. ustawy. Zmiany te polegają na uregulowaniu:
 - a) szczegółowego zakresu informacji gromadzonych w rejestrze centralnym, które będą podzielone na informacje zanonimizowane i niezanonimizowane,
 - b) zasad udostępniania, zawartych w rejestrze centralnym, informacji niezanonimizowanych określonym w ustawie organom i podmiotom w celu weryfikacji danych w ramach realizacji świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

- c) okresów przechowywania informacji niezanonimizowanych w rejestrze centralnym i obowiązku ich usuwania po upływie tych okresów.
- 2) Zostaną uregulowane zasady przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego za pomocą elektronicznego kwestionariusza tego wywiadu.
 - 3) Doprecyzowany zostanie art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w tym zwłaszcza uszczegółowiony zostanie katalog podmiotów, do których pracownik socjalny lub kierownik ośrodka pomocy społecznej mogą wystąpić z wnioskiem o udzielenie informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej, dla ustalenia wysokości odpłatności za świadczenia z pomocy społecznej lub dla weryfikacji uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, wysokości tych świadczeń lub odpłatności za te świadczenia. W obecnym stanie prawnym są to sądy, organy i jednostki organizacyjne. Po wprowadzeniu zmian w tym katalogu znajdują się: jednostki sektora finansów publicznych, w tym sądy, Policja, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i organy administracji publicznej, a także kuratorzy sądowi, banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, pracodawcy, podmioty wykonujące działalność leczniczą, przedszkola, szkoły, placówki, poradnie i ośrodki, o których mowa w art. 2 pkt 1–7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy.
 - 4) Przesądzone zostanie ustawowo, że sprawozdawczość z realizacji ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej będzie sporządzana i przekazywana przez samorządy wojewodom oraz przez wojewodów ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego tylko w formie dokumentu elektronicznego.

V. Ustawa Prawo bankowe:

Zmiana tej ustawy polega na dodaniu kierownika ośrodka pomocy społecznej i pracownika socjalnego do katalogu podmiotów, którym bank ma obowiązek udzielenia informacji stanowiących tajemnice bankową, oraz na określeniu zakresu informacji, które mogą być udzielone, tj. informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej, dla ustalenia wysokości odpłatności za świadczenia z pomocy społecznej lub dla weryfikacji uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, wysokości tych świadczeń lub odpłatności za te świadczenia. Zmiana ta wynika

z uszczegółowienia katalogu podmiotów zawartego w art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w którym wymienione zostały banki.

VI. Ustawa o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych:

Zmiana tej ustawy, podobnie jak ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, polega na dodaniu kierownika ośrodka pomocy społecznej i pracownika socjalnego do katalogu podmiotów, którym spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe mogą przekazać informacje objęte tajemnicą zawodową, oraz na określeniu zakresu informacji, które mogą być przekazane, tj. informacji, które mają znaczenie dla rozstrzygnięcia o przyznaniu lub wysokości świadczeń z pomocy społecznej, dla ustalenia wysokości odpłatności za świadczenia z pomocy społecznej lub dla weryfikacji uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej, wysokości tych świadczeń lub odpłatności za te świadczenia. Zmiana ta wynika z uszczegółowienia katalogu podmiotów zawartego w art. 105 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w którym wymienione zostały spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

VII. Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów:

Uregulowane zostaną zasady sporządzania i przekazywania sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań określonych w tej ustawie przez organy realizujące zasiłki dla opiekunów wojewodzie oraz przez wojewodę ministrowi właściwemu do spraw rodziny. Przekazywanie sprawozdań odbywać się będzie za pomocą systemów teleinformatycznych. Wzory i sposób sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań określonych w ustawie oraz terminy i sposób ich przekazywania określi minister właściwy do spraw rodziny w drodze rozporządzenia.

Problematyka regulowana w ustawie jest zgodna z przepisami prawa Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979) oraz na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).